

Số: **24/2021/QĐST-VDS**
V/v: *Tuyên bố một người có khó
khăn trong nhận thức, làm chủ
hành vi*

Ba Đình, ngày 06 tháng 4 năm 2021

QUYẾT ĐỊNH SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: *Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*
TÒA ÁN NHÂN DÂN QUẬN BA ĐÌNH

Với thành phần giải quyết việc dân sự:

Chủ tọa phiên họp: Bà **Nguyễn Thị Thu Trang** - Thẩm phán

Thư ký phiên họp: Bà **Phạm Thị Thanh Y** - Thư ký Tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Ba Đình tham gia phiên họp: **Bà Bùi Mai Y** -
Kiểm sát viên.

Trong ngày 06 tháng 4 năm 2021, tại Trụ sở Tòa án nhân dân quận Ba Đình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 08/2021/TL-VDS ngày 05 tháng 02 năm 2021; về yêu cầu: “Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”, theo Quyết định mở phiên họp số: 99/QĐPH-DSST ngày 25 tháng 3 năm 2021.

*** Người yêu cầu: Ông Đặng Đình X**, sinh năm 1934

HKTT: Số nhà 53 ngõ 172 phố Ngọc Hà, phường Ngọc Hà, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Nơi ở: Số a, Chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

(ông X có mặt)

*** Người bị yêu cầu: Bà Nguyễn Thị Y**, sinh năm 1940

HKTT: Số nhà 53 ngõ 172 phố Ngọc Hà, phường Ngọc Hà, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Nơi ở: Số a, Chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

(bà Y vắng mặt)

*** Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:**

1/ Anh Đặng Anh A- sinh năm 1966

HKTT: Căn hộ 4, tầng 4 chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Nơi ở: Số a, Chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

2/ Chị Đặng Thị Mai B- sinh năm 1967

HKTT và nơi ở: Số 20 A làng Yên Phụ, tổ 21, cụm 4, phường Yên Phụ, quận Tây Hồ, thành phố Hà Nội.

3/ Chị Đặng Thị Hồng C- sinh năm 1969

HKTT và nơi ở: Số 8 ngách 3/9 Nguyễn Khánh Toàn, phường Quan Hoa, quận Cầu Giấy, thành phố Hà Nội.

4/ Anh Đặng Văn D- sinh năm 1971

HKTT: Khối 10 Vạn Phúc, quận Hà Đông, thành phố Hà Nội

Nơi ở: Phòng 3907 Tòa M1 Vinhomes Metropolis số 29 Liễu Giai, phường Ngọc Khánh, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

5/ Chị Đặng Thị Phúc E - sinh năm 1972

HKTT: Số nhà 53 ngõ 172 phố Ngọc Hà, phường Ngọc Hà, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Nơi ở: Số 28 ngách 46 ngõ 445 Lạc Long Quân, phường Xuân La, quận Tây Hồ, thành phố Hà Nội.

6/ Anh Đặng Anh P- sinh năm 1974

HKTT: Căn hộ 4, tầng 4 chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Nơi ở: Số a, Chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội.

Anh Đặng Anh Mai, chị Đặng Thị Mai Hồng; chị Đặng Thị Hồng Vân; Anh Đặng Văn Phúc; Chị Đặng Thị Phúc Anh ủy quyền cho anh Đặng Anh Đức theo Biên bản xác nhận ủy quyền ngày 23/02/2021.

(Anh Đức có mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Theo đơn yêu cầu và các bản tự khai tại Tòa án, người yêu cầu là ông Đặng Đình X trình bày:

Ông Đặng Đình X có quan hệ là chồng của bà Nguyễn Thị Y.

Năm 2012, bà Y bị tai biến phải điều trị ở bệnh viện Xanh Pôn. Năm 2014, bà Y bị ngã phải đi thay khớp háng tại bệnh viện Việt Đức, kể từ đó bà Y bị liệt, không thể đi lại được, mọi hoạt động của bà đều phải phụ thuộc vào người khác. Về tinh thần thì bà Y không còn minh mẫn, lúc nhớ, lúc quên, không đủ nhận thức và làm chủ hành vi của mình, không đủ điều kiện để xác lập các giao dịch Dân sự. Do vậy ông X khởi kiện đề nghị Tòa án tuyên bố một người bị hạn chế năng lực hành vi dân

sự đối với bà Nguyễn Thị Y và đề nghị cử ông Đặng Đình X là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Y trong các giao dịch Dân sự.

- Ngày 23 tháng 3 năm 2021, ông X có đơn sửa đổi nội dung yêu cầu khởi kiện đề nghị Tòa án giải quyết: “*Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” đối với bà Nguyễn Thị Y và xác định ông Đặng Đình X là người giám hộ của bà Nguyễn Thị Y. Lý do người yêu cầu sửa đổi nội dung yêu cầu khởi kiện là vì: Sau khi nhận được kết luận giám định số 31/KLGD ngày 18 tháng 3 năm 2021 của Viện pháp y tâm thần Trung ương, kết luận: Tại thời điểm giám định, bà Nguyễn Thị Y bị bệnh mất trí tuổi già mức độ nhẹ. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F03. Đối tượng hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi).

Tại phiên họp hôm nay, người yêu cầu vẫn giữ nguyên yêu cầu khởi kiện và quan điểm của mình như đã trình bày và yêu cầu Tòa án tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đối với bà Nguyễn Thị Y, đồng thời đề nghị Tòa án chấp nhận cử ông Đặng Đình X làm người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Y trong các giao dịch Dân sự sau này. Ngoài ra người yêu cầu không yêu cầu Tòa án giải quyết vấn đề nào khác.

*** Trong các bản tự khai tại Tòa án, những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là: Anh Đặng Anh Mai, chị Đặng Thị Mai Hồng, chị Đặng Thị Hồng Vân, anh Đặng Văn Phúc, chị Đặng Thị Phúc Anh, anh Đặng Anh Đức trình bày:**

Anh Đặng Anh Mai, chị Đặng Thị Mai Hồng, chị Đặng Thị Hồng Vân, anh Đặng Văn Phúc, chị Đặng Thị Phúc Anh, anh Đặng Anh Đức có quan hệ là con đẻ của ông Đặng Đình X và bà Nguyễn Thị Y. Quá trình chung sống bố, mẹ các anh, chị có với nhau tất cả 6 người con chung là: Anh Trai cả là: Đặng Anh Mai- sinh năm 1966; chị gái thứ 2 là: Đặng Thị Mai Hồng- sinh năm 1967; tôi là thứ 3: Đặng Thị Hồng Vân; em trai thứ 4 là: Đặng Văn Phúc- sinh năm 1971; em gái thứ 5 là: Đặng Thị Phúc Anh - sinh năm 1972; em trai út là: Đặng Anh Đức- sinh năm 1974

Ngoài ra bố ,mẹ các anh, chị không ai có con riêng hay con nuôi nào khác.

Năm 2012, mẹ đẻ các anh, chị là bà Y bị tai biến phải điều trị ở bệnh viện Xanh Pôn. Năm 2014, bà Y bị ngã phải đi thay khớp háng tại bệnh viện Việt Đức, kể từ đó bà Y bị liệt, không thể đi lại được, mọi hoạt động của bà đều phải phụ thuộc vào chồng và các con. Về tinh thần thì bà Y không còn minh mẫn, lúc nhớ, lúc quên, không thể nhận thức và làm chủ hành vi của mình, không đủ điều kiện để xác lập các giao dịch Dân sự . Hiện nay bà Y đang ở cùng bố đẻ của các anh, chị tại địa chỉ: Số a, Chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội, các con cháu đều ở gần đó.

Nay bố các anh, chị là ông Đặng Đình X yêu cầu Tòa án “ Tuyên bố một người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự” đối với bà Nguyễn Thị Y và công nhận ông X là

người giám hộ cho bà Y trong các giao dịch dân sự theo quy định của pháp luật, quan điểm của các anh, chị em trong gia đình cũng nhất trí vì hiện nay sức khỏe của ông X vẫn tốt, tinh thần minh mẫn, có đủ mọi điều kiện về sức khỏe, năng lực để chăm sóc và giám hộ cho bà Y về mọi mặt. Do vậy đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông X tuyên bố bà Y bị hạn chế năng lực hành vi dân sự và công nhận bố tôi là người giám hộ cho bà Y trong các giao dịch dân sự theo quy định của pháp luật.

Tại phiên họp, người đại diện theo ủy quyền của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vẫn giữ quan điểm như đã trình bày.

- Việc ông X có đơn sửa đổi nội dung yêu cầu khởi kiện đề nghị Tòa án giải quyết: “Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” đối với bà Nguyễn Thị Y và xác định ông Đặng Đình X là người giám hộ của bà Nguyễn Thị Y thì các anh, chị cũng nhất trí và đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu khởi kiện của ông X, tuyên bố bà Nguyễn Thị Y là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và cử ông Đặng Đình X là người giám hộ của bà Nguyễn Thị Y trong các giao dịch dân sự theo quy định của pháp luật.

*** Đại diện Viện kiểm sát phát biểu quan điểm về việc giải quyết việc dân sự:**

- Tòa án đã tiến hành đầy đủ các thủ tục tố tụng theo quy định của pháp luật.
- Căn cứ các Điều 23; Điều 46; điểm d khoản 1 Điều 47; Điều 48, Điều 49, khoản 2 Điều 57, Điều 58 Bộ luật dân sự năm 2015.
- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;
- Áp dụng Luật phí và lệ phí số: 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015, điểm d khoản 1 Điều 12, Điều 14 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn giảm thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án. Đề nghị Tòa án nhân dân quận Ba Đình:
- Chấp nhận đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự “Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi” của ông Đặng Đình X đối với bà Nguyễn Thị Y.
- Đề nghị Tòa án cử ông Đặng Đình X là người giám hộ của bà Nguyễn Thị Y, kể từ ngày 06/4/2021 cho đến khi có sự thay đổi khác của pháp luật. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại điều 57, 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.
- Ông Đặng Đình X được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 12, Điều 14 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016.

Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định này theo quy định của pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện Kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Ba Đình nhận định:

***Về tố tụng:**

Ông Đặng Đình X khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết: “*Tuyên bố một người hạn chế năng lực hành vi dân sự*” đối với bà Nguyễn Thị Y; sinh năm 1940; HKTT: Số nhà 53 ngõ 172 phố Ngọc Hà, phường Ngọc Hà, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội; Nơi ở: Số a, Chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội. Tòa án nhân dân quận Ba Đình thụ lý việc dân sự là đúng theo quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự năm 2015.

Ngày 23/3/2021, người yêu cầu có đơn xin thay đổi nội dung khởi kiện yêu cầu Tòa án giải quyết “*Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” đối với bà Nguyễn Thị Y là không vượt quá phạm vi khởi kiện ban đầu.

*** Về nội dung:**

Căn cứ vào đơn khởi kiện và các tài liệu chứng cứ nộp theo đơn khởi kiện cùng các bản tự khai và lời khai tại Tòa án của người yêu cầu là: Ông Đặng Đình X thì vợ của ông là bà Nguyễn Thị Y, sinh năm 1940. Ông X và bà Y có tất cả 06 người con là:

- 1/ Anh Đặng Anh Mai- sinh năm 1966;
- 2/ Chị Đặng Thị Mai Hồng- sinh năm 1967;
- 3/ Chị Đặng Thị Hồng Vân- sinh năm 1969;
- 4/ Anh Đặng Văn Phúc- sinh năm 1971;
- 5/ Chị Đặng Thị Phúc Anh - sinh năm 1972;
- 6/ Anh Đặng Anh Đức- sinh năm 1974

Ông X và bà Y không có con riêng và con nuôi nào khác.

Năm 2012, bà Y bị tai biến phải điều trị ở bệnh viện Xanh Pôn. Năm 2014, bà Y bị ngã phải đi thay khớp háng tại bệnh viện Việt Đức, kể từ đó bà Y bị liệt, không thể đi lại được, mọi hoạt động của bà đều phải phụ thuộc vào người khác. Về tinh thần thì bà Y không còn minh mẫn, lúc nhớ, lúc quên, không đủ nhận thức và làm chủ hành vi của mình, không đủ điều kiện để xác lập các giao dịch Dân sự. Do vậy ông X khởi kiện đề nghị Tòa án tuyên bố một người bị hạn chế năng lực hành vi dân sự đối với bà Nguyễn Thị Y và đề nghị cử ông Đặng Đình X là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Y trong các giao dịch Dân sự.

Các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ được Tòa án thu thập tại địa Y nơi bà Y cư trú cũng thể hiện bà Nguyễn Thị Y; sinh năm 1940; đang sinh sống tại địa chỉ: Số a, Chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội. Quá trình sinh sống tại địa Y, bà Y vẫn khỏe mạnh, minh mẫn cho đến Năm 2012, bà Y bị tai biến phải điều trị ở bệnh viện Xanh Pôn. Năm 2014, bà Y bị ngã phải đi thay khớp háng tại bệnh viện Việt Đức, kể từ đó bà Y bị liệt, không thể đi lại được, mọi hoạt động của bà đều phải phụ thuộc vào người khác. Về tinh thần thì bà Y không còn minh mẫn, lúc nhớ, lúc quên, không đủ nhận thức và làm chủ hành vi của mình, gia đình con cái vẫn đang chữa trị cho bà tại các bệnh viện.

Quá trình giải quyết vụ án, xét thấy việc trưng cầu giám định sức khỏe tâm thần đối với bà Nguyễn Thị Y là cần thiết cho việc giải quyết vụ án và trên cơ sở đơn yêu cầu của người yêu cầu, ngày 23 tháng 02 năm 2021, Tòa án nhân dân Quận Ba Đình đã ra quyết định trưng cầu giám định số 36/2021/QĐ- TCGĐ, trưng cầu Viện pháp y tâm thần Trung ương giám định sức khỏe tâm thần đối với bà Nguyễn Thị Y.

Theo kết luận giám định sức khỏe tâm thần số: 31/KLGĐ ngày 18/ 3/ 2021 của Viện pháp y tâm thần Trung Ương, kết luận: Tại thời điểm giám định, bà Nguyễn Thị Y bị bệnh mất trí tuổi già mức độ nhẹ. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F03. Đối tượng hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi (người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi).

Căn cứ vào kết luận giám định của Viện Pháp y tâm thần Trung ương, người yêu cầu đã làm đơn thay đổi yêu cầu khởi kiện ban đầu từ yêu cầu “*Tuyên bố một người hạn chế năng lực hành vi dân sự*” thành yêu cầu “*Tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi*” đối với bà Nguyễn Thị Y là có cơ sở và đúng theo quy định của pháp luật.

Xét yêu cầu của người yêu cầu: Ông Đặng Đình X phù hợp với các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ và kết quả biên bản giám định tâm thần của Viện giám định pháp y tâm thần Trung Ương đã được Tòa án trưng cầu là đúng, cho thấy bà Nguyễn Thị Y là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi, cần có người giám hộ theo quy định tại Điều 23 Bộ luật dân sự năm 2015.

Nhận thấy: Bà Nguyễn Thị Y có chồng là ông Đặng Đình X, sinh năm 1934. Các con đẻ của ông X và bà Y là: Anh Đặng Anh Mai; chị Đặng Thị Mai Hồng; chị Đặng Thị Hồng Vân; anh Đặng Văn Phúc; chị Đặng Thị Phúc Anh ; anh Đặng Anh Đức. Căn cứ vào biên bản họp gia đình cũng như yêu cầu khởi kiện của ông Đặng Đình X đều thống nhất cử ông Đặng Đình X làm người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Y. Ông Đặng Đình X có đủ điều kiện là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Y theo quy định tại các Điều 46; điểm d khoản 1 Điều 47; Điều 48, Điều 49 Bộ luật dân sự năm 2015.

Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại khoản 2 Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

- Về Lệ phí giải quyết việc Dân sự: Ông Đặng Đình X được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự theo Điểm d khoản 1 Điều 12; Điều 14 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn giảm thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

- Căn cứ vào kết luận giám định sức khỏe tâm thần số: 31/KLGD ngày 18 tháng 3 năm 2021 của Viện pháp y tâm thần Trung Ương.

- Căn cứ vào các tài liệu chứng cứ có trong hồ sơ

- Lời phát biểu của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp là hoàn toàn phù hợp với quy định của pháp luật.

- Căn cứ biên bản phiên họp giải quyết việc dân sự ngày 06 tháng 4 năm 2021.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;

- Căn cứ Điều 23; Điều 46; điểm d khoản 1 Điều 47; Điều 48, Điều 49, khoản 2 Điều 57, Điều 58 Bộ luật dân sự năm 2015.

- Áp dụng Luật phí và lệ phí số: 97/2015/QH13 ngày 25/11/2015; điểm d khoản 1 Điều 12, Điều 14 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn giảm thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Tuyên bố bà Nguyễn Thị Y; sinh năm 1940; HKTT: Số nhà 53 ngõ 172 phố Ngọc Hà, phường Ngọc Hà, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội; Nơi ở: Số a, Chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội là: *“Người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi”*.

2. Ông Đặng Đình X, sinh năm 1934; HKTT: Số nhà 53 ngõ 172 phố Ngọc Hà, phường Ngọc Hà, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội; Nơi ở: Số a, Chung cư số 18 Yên Ninh, phường Trúc Bạch, quận Ba Đình, thành phố Hà Nội, là người giám hộ cho bà Nguyễn Thị Y. Ông Đặng Đình X được đại diện cho bà Nguyễn Thị Y trong các giao dịch dân sự, kể từ ngày 06 tháng 4 năm 2021 cho đến khi có sự thay đổi khác của pháp luật.

3. Ông Đặng Đình X có quyền xác lập thực hiện giao dịch dân sự và các quyền khác theo quy định của pháp luật vì lợi ích của bà Nguyễn Thị Y. Quyền và nghĩa vụ của người giám hộ được thực hiện theo quy định tại khoản 2 Điều 57, Điều 58 Bộ luật Dân sự năm 2015.

4. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Ông Đặng Đình X được miễn lệ phí giải quyết việc dân sự.

5. Các đương sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày 06 tháng 4 năm 2021.

THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỢP

Nơi nhận:

- Tòa án nhân dân thành phố Hà Nội;
- VKS nhân dân quận Ba Đình;
- Chi cục THA dân sự quận Ba Đình;
- Đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

Nguyễn Thị Thu Trang